

РОДЪРУИЪРД

Андрю Калдекот

На Розамънд

Предистория

Февруари 1558 година. Дворецът „Сейнт Джеймс“, Лондон.

Каква тъжна картина: Мери Тюдор, кралицата сврака* – облечена в черно, лицето ѝ е снежнобяло, перлите в косата ѝ са като сълзи, – стои в позата на бременна жена, положила дясната си длан върху издутия си корем. Тя знае, че това, което носи в утробата си, е мъртво, ако изобщо някога е било бебе.

– Това не може да е вярно.

На полираната маса лежи пергамент – обобщение на десет доклада от различни краища на кралството, направено от личния ѝ секретар. В мрака се мерзелее придворен – петно от дантели и кадифе, лицето не се вижда. В двореца цари мъртвешка атмосфера.

– Видях докладите с очите си, Ваше Величество.

– Мислите, че те дават повод за празнуване?

– *Английски момчета... английски момичета.* Благословени сме със златно поколение.

– Всички са родени в рамките на няколко дни – не мислите ли, че това е тревожно?

* Наричали са я така, защото имала око на сврака за скъпоценности и предмети на изкуството. – Б. пр.

– Някои казват, че е удивително, Ваше Величество.

– Те са дяволски изчадия.

Неестествени създания, мисли си тя, изпратени да се подиграят с безплодието ѝ и да подкопаят вярата ѝ. Техните дарби в науката, философията, алхимията и математиката са гротескно развити за толкова млади умове. *Деца чудо* – колко грозно звучи. Хвърля поглед на непознатите имена: седем момчета, три момичета.

– Оставете ги някъде, където няма да могат да сторят зло.

– Ваше Величество.

– Намерете негостоприемен остров и ги отведете там. Не бива да бъдат обучавани или обгрижвани.

– Ваше Величество.

Придворният се оттегля. Той знае, че кралицата умира; от дамите в Тайната камара е научил, че бременността е фалшива. Трябва да намери убежище, където тези деца да могат да учат и да израснат далеч от ревнивия кралски взор. Ще говори със сър Робърт Оксънбридж, светски човек и управител на Лондонската кула, където понастоящем държат надарените деца.

Хуква по тъмните коридори като плъх, преследващ сирене.

Сър Робърт наблюдава как децата играят на трева-та близо до жилището си в кулата, а след това оглежда странните предмети, събрани от техните стаи – абаци, скици на фантастични машини, диаграми на движението на небесните тела – книги, които не са по силите на повечето от неговите възрастни затворници, камо ли на тези дванайсетгодишни хлапета, и два дървени диска, съединени с ос, около която е намотана връв.

Дворцовият страж вдига този предмет.

– Направи го едно от момичетата. Забавна измишльотина, но изисква много упражняване. – Той повдига китката си и с плавно движение я снижава. Свързаните дискове като по чудо се издигат и спускат – всеки път по-високо, докато накрая докосват пръстите му.

Сър Робърт също опитва, ала при неумелите му движения дървените колела започват да подскачат в края на въженцето и упорито отказват да се издигнат. Въпреки това той е запленил.

– Но вижте и това – добавя дворецовият пазач, като вдига една дъска, на която са приковани телата на два прилепа, разрязани така, че да се виждат вътрешните им органи. През труповете се кръстосват конци с окачени миниатюрни табелки.

– Не е приятна гледка, но пък пътят, по който се развива медицината, рядко е приятен – отвърща не напълно убедено сър Робърт.

– Той е различен, този мастър Малис*. Спомнете си, че в Райската градина и една змия е била достатъчна. – Дворцовият страж посочва моравата долу и сър Робърт вижда разликата – момчето стои настрана, но не от плахост, а от вродено високомерие.

Спомня си мнението на Нейно Величество, че те са дяволски изчадия, ала игривата изобретателност на дисковете на връвта му помага да вземе решение, както и мисълта, че когато старата кралица се спомине, новата власт няма да погледне с добро око на гоненията на надарени умове поради суеверни съображения. Сър Робърт се замисля за един стар приятел, сър Хенри Грасъл, който е вдовец. Той притежава имение в една от най-уединените

* Голяма част от имената на героите в книгата подсказват техни основни характеристики. В случая името *Malise* (Малис) се произнася по същия начин като английската дума *malice*, чистото значение е „злоба“ или „зла воля“. – Б. пр.

английски долини и разполага с богатството, знанията, времето и нагласата да осигури нужното убежище и, което е не по-малко важно, образование.

Както се полага на войник ветеран, той начертава стратегия. Дори и болна, една кралица има очи и уши навсякъде.

Април 1558 година. Горски път.

Ранно утро на едно незабележимо отклонение от главния път. Появява се покрита каруца, теглена от един-единствен кон, и спира. Спуска се стълбичка. Отвътре изскачат изкаляни палавници – седем момчета и три момичета – и се скупчват на пътя, за да се постопят, докато слънчевите лъчи прорязват листата. Всяко дете стиска в шепя сребърно пени с ликовите на кралицата и нейния чуждоземен крал и кралския девиз: *PMDG Rosa sine spina – Филип и Мери по милост Божи* *Роза без бодли.*

Появява се втора каруца, съвсем различна от първата. Страничните бордове са полирани до блясък, колелата са укрепени с железни обръчи, а сбруята от най-скъпа кожа съдържа четири коня, не само един. Каруцата спира от другата страна на просеката и отново се спуска стълбичка, за да освободи десет деца, но тези са напълно противоположни – с чиста кожа и дрехи по мярка. Подобно на два отбора от различни светове, които случайността е събрала в една и съща игра, те се взират едни в други през поляната. Сър Робърт посочва едната каруца, после другата, подтиквайки двете групи да се разменят. Децата разбират нареждането и непосредствената му цел, макар и нито едно от тях да не проумява по-дълбоката причина за размяната.

Това не е мисия за непознати. Кочияшът се е бил във Франция заедно със сър Робърт Оксънбридж и се до-

верява на бившия си капитан за всичко, ала никога не е чувал деца да разговарят така, разменяйки си сложни поредици от числа и форми с чужди названия и дори обсъждайки разположението на небесните тела. Той се прекръства, несигурен дали поверените му деца са прокълнати, или благословени.

Сър Робърт, който язди от страни, забелязва жеста и неговата двусмисленост. Той все още смята децата за добродетелни, като се изключи момчето с хирургическите наклонности, мастър Малис – онзи с безрадостните очи.

Започват да се спускат от ръба на долината и Оксънбридж посочва далеч надолу. Във въздуха се издига един-единствен стълб дим.

– Пушекът на богатия човек – казва той, познавайки разликата с дима от лагерен огън – от най-високия комин в Имението Родъруиърд: нашата цел.

И се усмихва на каруцаря. Имало ли е някога по-благородно предателство?

Първо интервю: Жената

– Както обикновено?

Нейният необичаен работодател рядко благоволяваше да отговаря на въпросите направо. Тънките му пръсти забарабаниха по масата.

– По-дълго и по-уединено от обикновено.

– Времето не е проблем – отвърна актрисата. – Вече не пишат роли за жени на моята възраст.

Той все още я отблъскваше – тази неестествено бяла кожа, безмилостните очи, ала това се компенсираше от различни неща, и то не само парите. Беше отсядала на яхта, за която по-подходящото описание би било „плаващо имение“, в Южнокитайско море, в алпийска къща в Долomitите и в един *palazzo** във Флоренция – всички негова собственост, а го бе чувала да говори и за други. Тя се хвана за второто му определение.

– Казахте „уединено“?

* Дворец (ит.). – Б. пр.

– Много, но мястото е в Англия. – Ако не беше решителността на отговора му и изненадващата идея, че страната може да се похвали с нещо, което е наистина уединено, би изпитала разочарование. – Вие сте дискретна. Впечатлявате местните. Това е всичко.

Актрисата се усмихна. За нея беше естествено да впечатлява.

– Същата роля, същите костюми?

– Разбира се.

Обикновено тук интервюто приключваше, ала тя не можа да устои на изгарящия я въпрос.

– Къде в Англия?

– Родъруиърд.

Актрисата не успя да прикрие изненадата си.

– Но те не допускат никого там. Странят от останалите, различни са.

– Изглежда, че аз съм изключение.

– Парите ви са изключението.

– Вярно е – стъklarите, изработващи някогашни стилове, реставраторите на дърво и гипсаджиите излизат скъпо. Пригответе се да бъдете господарката на елизабетинско имение. – Преди да продължи, той стана; жестът значеше: *без други въпроси*. – Една подробност – можете ли да изиграете майчинство?

„Да изиграете майчинство“ – колко неприятен беше начинът му да излага нещата. Тя кимна, знаейки, че красотата ѝ не го вълнува. Отношенията им винаги са били напълно делови.

Студената му лява длан стисна нейните ръце – китката му бе като на птица, хватът – като от желязо.

– Тогава е уговорено – рече той, като ѝ подаде авансов чек – колосална сума, за да играе пред хората ролята на негова съпруга, каквато той никога не бе имал.

Второ интервю: Момчето

Момчето стоеше край гара „Воксхол“ пред моста от-татък пътните платна, пешеходните светофари и автобусните спирки. В 6:20 часа сутринта студът хапеше и беше тъмно. Щеше да стигне навреме. Напипа автоматичния нож в джоба си. Ако човекът, с когото трябваше да се срещне, се окажеше някой перверзник, онзи щеше да си плати.

Пренебрегна подлеза и вместо това прескочи парапетите. Младеж с костюм се запрепъва към гарата; изглеждаше в доста окаяно състояние. Като забеляза издугината в джоба на самото му, момчето обмисли дали да не го ограби, но се отказа. Не беше на своя територия, а и беше сам.

Начертаната на ръка карта го насочи към крайречните блокове на запад от моста, а на мястото, където трябваше да пристигне, беше написано „Натисни „П“. Вдигна очи нагоре – шик, истински шик. Момчето се опасяваше, че „П“ означава паркинг, тъй като нямаше никакво

намерение да влиза в непозната кола, ала това „П“ беше на върха на редицата от сребърни бутони. Тревожността се превърна във възбуда. Момчето надушваше някаква възможност. Някой богаташ се интересуваше от него. Светът може и да го обявяваше за жертва на миналото му, ала то не се смяташе за жертва на никого и на нищо; то си беше то и го чакаше голямо бъдеще. Но този етикет все пак му беше от полза: ето го поредния гаупак, решен да го вкара в правия път.

Натисна бутона и нечий спокоен глас проговори от домофона:

– Качи се в асансьора. Натисни пак „П“.

Вратата щракна и се отвори. Там, откъдето идваше момчето, асансьорите бяха рядкост и ако човек ги откриеше, никога не работеха. Бяха места за срещи и графити. Този асансьор беше с килим, който поглъща обувките ти, и с гравирани огледала. Изкачваше се безшумно и движението му бе недоловимо, докато цифрите до вратата проблясваха и избледняваха.

Момчето влезе в едно фоайе и зяпна от зашеметяващата гледка: бледа светлина бе белязала реката, а градът бе започнал да се разбужда. Сега имаше повече коли и тук-там по някой велосипед. Над масата пред него висеше картина на същата тази река вечер с малка месингова табелка: „Моне, 1901“. Под нея бронзова жаба гледаше право напред.

Момчето имаше основание да бъде напрегнато. Бяха го наблюдавали. Приведеният над далекогледа внушителен мъж имаше бяла, почти албиносова кожа, късо подстригана сребриста коса и високо чело. Бръчките по лицето му бяха фини, сякаш държеше възрастта си под контрол благодарение на някаква езотерична манипулация. Ръцете му бяха дълги и изпити, ноктите – грижливо поддържани. Сакото в индийски стил, тъмните панталони

и разкопчаната копринена риза бяха в тон с небрежната елегантност на неговия мансарден апартамент. Момчето не знаеше, ала той беше избирал предметите на изкуството и мебелите сам; не му допадаха богаташите, които използват съветници, за да изглеждат изискани.

Мъжът изтри лещите на далекогледа, постави капачката и се обърна към вътрешните камери. Момчето беше грубо, но телосложението и лицето му бяха обещаващи. Той натисна интеркома:

– Въведете го – и вземете ножа.

Един млад мъж прибра оръжието на момчето без никаква суетня; то знаеше кога да не създава проблеми. Вкараха го в офис с редици компютри на стъклената маса в единия край на стаята. Наред със съвременните технологии имаше предмети на изкуството и картини, които не му говореха нищо, освен че крещяха: „пари“. Домакинят му скочи от един фотьойл и момчето осъзна, че очакванията му са били погрешни: този не беше от благодетелите. Устните му бяха извити в безсърдечна усмивка.

Объркано, момчето се опита да си придаде увереност. „За к'во съм тука?“ Беше свикнало хората да не издържат на погледа му – адвокати, съдии, детски психиатри, социални работници, полицаи, съперници за територията, ала сега сам избягваше тези безпощадни очи. И което беше още по-зле, мъжът не говореше. Момчето обикновено си имаше работа с хора, които минават на въпроса – двайсет лири, две кила, виновен или невинен, кого да резна; бизнес разговори.

Когато най-накрая излезе, гласът беше твърд като ръкостискането му.

– Питие?

– Не съм дошъл тука да пия.

– За мен кафе – каза старият мъж, – средно сладко. И ореховки за нашия приятел – без нищо за пиене.

Помощникът излезе от стаята.

– Оценявам, че дойде – продължи мъжът.

– А за какво дойдох?

– Сядай.

Момчето седна, отбелязвайки мислено, че всички подлакътници завършват с главата на хищно животно.

– Чудиш се за какво си дошъл? Разумен въпрос. Наречи го по-скоро роля, отколкото задача.

Момчето мразеше празните приказки. Ноздрите му потръпнаха от лекия аромат на помада, който се долавяше от косата на възрастния човек.

– Ще играеш роля – разбираш ли?

– Не знам за к'во говориш.

Мъжът вдигна списък с провиненията на момчето – съд, дата, обвинение и присъда.

– Лъжлива самоличност, фалшификация, получаване на пари чрез измама...

Списъкът бе дълъг няколко страници – невъобрази-ма смесица от мошеничество и насилие.

Момчето изигра картата на жертвата.

– Беше трудно. Нямах ни'къв шанс, разбираш ли?

– Имал си много шансове. Просто са те хванали.

Сега момчето знаеше, че е тук, за да бъде използвано, а не вкарано в правия път.

– Тогава к'во искаш?

– Изгубих нещо рядко и ценно. Достатъчно ти е да знаеш, че ми го отнеха преди много време.

– Тогава ще ти се наложи да платиш.

– Няма да ми се *налага* да правя каквото и да било.

Помощникът влезе с поднос и миризмата на прясно изпечени ореховки изпълни стаята. Момчето грабна една. Домакинът го последва, като взе своята с бавна и небрежна елегантност.

– Ако не получа пари... – обади се момчето с пълна уста.

Възрастният мъж отпи от кафето си, без да бърза.
– Отхвърляш моите условия, преди да си ги чул?
Момчето прехапа устна.
– Тогаз колко? – попита.
– Достатъчно като за мой син.
Мой син! Една ругатня замря в гърлото на момчето.
Може би в края на краищата...
– Т’ва колко е?
– Мисли за хиляди.
Хрумна му една гръмка фраза: *син и наследник*.
– Имаш ли други деца?
– За съжаление, с жена ми не сме благословени.
Значи искаше син – но *защо* бе избрал него?
– Ами моят надзорник?
– Документите за осиновяване са готови. Нужно е само да подпишеш.
– И всичко т’ва, за да намеря – какво?
Възрастният мъж пренебрегна въпроса.
– Ти ще бъдеш преобразен – ново име, нови дрехи, нов глас.
Докато в началото неговият домакин не казваше нищо съществено, сега разговорът започна да се развива обезпокоително бързо.
– Ами ако откажа?
– Направи този избор и ще разбереш.
– Тук ли ще стоим?
– Месец-два, докато те поошлайфаме, а после в едно провинциално градче. Ти никога не си бил в провинцията. Опитът е вид сила, Родни.
– *Родни?*
– „Родни“ му пасва, не мислиш ли? – каза възрастният мъж на помощника си и добави: – С малко работа.
– Да, сър Веронал, наистина – съгласи се помощникът.

Сър, сър Веронал – момчето никога досега не беше виждало „сър“, нито пък „Веронал“.

– Защо правиш всичко това? – попита го.

– Филантроп съм – обясни сър Веронал. – Аз давам.

Не и без да вземеш, помисли си момчето.

– И когато правя щедри предложения, обичам да получавам отговор.

Предложението не изискваше особено дълъг размисъл, но желанието на момчето да спечели беше твърде силно.

– Би могъл да го получиш, ако ми кажеш какво ще търся.

За един кратък миг бръчките по лицето на сър Веронал заприличаха на белези.

– Това е нещо, което винаги притежаваш, дори когато изчезне. Моето го откраднаха. – Сър Веронал се изправи. – Естествено, има условия. Насилието обикновено е признак на поражение. Както пише на шишенцата с лекарства: използвай само според указанията. И помни: наемам те да *слушаш* – в училище, на улицата, навсякъде.

– Училище?

– Децата знаят повече, отколкото възрастните си мислят, но им липсва дискретност. – Сър Веронал се усмихна; *дискретност* бе твърде сложна дума за момчето в сегашното му състояние. – Искам да кажа, не знаят кога да си държат устата затворена.

В стаята плавно влезе красива жена – висока, на средна възраст, с мраморно бяла кожа и тъмна коса, прибрана назад със златна шнола. Очите ѝ бяха поразително виолетови, а стойката – толкова елегантна, сякаш се бе упражнявала.

Заговори тихо, но пронизително ясно:

– Добре дошъл у дома, Родни.

– Лейди Иможден – поясни сър Веронал.

Родни подаде плахо ръка и домакинът си позволи нова усмивка. Буйното жребче беше укротено.

– Искаме английско момче с възпитание и стил без показност. Първо, ще те облечем подобаващо. След това ще се заемем с този глас.

Момчето любезно кимна. Неговите благодетели очевидно бяха луди и лесни за премятане. *Угаждай им*, каза си то, *просто им угаждай*.